

podmínkou pro použití důvodu trestnost zrušujícího dle § 187 tr. z. jest, aby pachatel nahradil škodu dobrovolně, z účinné lítosti, byť i na náležitání poškozeného, kdežto v přítomném případě jest zjištěno, že obžalovaný vydal předměty, jež si chtěl bezprávně присвоjiti, teprve na výhrůžku, že bude naň zavolán četník, tedy nedobrovolně a nikoliv z účinné lítosti, nýbrž ze strachu před trestem a proto, že mu vlastně nic jiného nezbyvalo.

Čís. 187.

Věc sluší pokládati za svěřenou (§ 181 tr. z.) již tenkrát, byla-li jejím držitelem odevzdána fakticky v moc pachatelovu v předpokladu, že s ní jen ve smyslu odevzdatelově naloží.

(Rozh. ze dne 8. května 1920, Kr I. 32/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Vojtěcha V. do rozsudku krajského soudu v Táboře ze dne 10. prosince 1919, jímž stěžovatel uznán byl vinným přestupkem zpronevěry dle §§ 181, 461 tr. z., mimo jiné z těchto

důvodů:

S hlediska § 281 č. 9 lit. a) tr. ř. tvrdí zmateční stížnost, že nebylo tu poměru, dle něhož mouku, již si dle zjištění rozsudku stěžovatel bezprávně přivlastnil, bylo by pokládati za svěřenou. Než věc pokládati sluší za svěřenou již tenkrát, byla-li jejím držitelem odevzdána fakticky v moc pachatelovu v předpokladu, že s ní jen ve smyslu odevzdatelově naloží. Rozhodným jest tudíž přechod z držení odevzdatelova do držení přejímatelova za jiným účelem, než ku volné dispozici přejímatelově. V té příčině zjišťuje však rozsudek, že dotyčná mouka aprovisační složena byla aprovisací města P. s vědomím a svolením obžalovaného na půdě jeho domu, jejíž klíč zůstal u stěžovatele. Tím dány jsou shora uvedené předpoklady svěření. Že nebyla uzavřena mezi stěžovatelem a aprovisací města P. zvláštní smlouva, že stěžovatel ničeho za uložení mouky nedostal, že žádnou zodpovědnost zvláště nepřevzal, nemění nic na faktickém stavu odevzdání mouky do držení obžalovaného, jež postačuje, by byla pokládána za jemu svěřenou. A jestliže si stěžovatel část mouky, jak zjištěno, bezprávně přivlastnil, nelze uznati odsouzení pro zpronevěření pochybeným.

Čís. 188.

K pojmu žhárství dle § 166 tr. z. se nevyžaduje, by tu bylo nebezpečí dalšího rozšíření ohně z předmětu, který pachatel zapálil, jen když oheň sám o sobě může mítí ráz »požáru«.

(Rozh. ze dne 14. května 1920, Kr I 246/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajsk. soudu v Chebu ze dne

12. února 1920, jímž byl obžalovaný Jan W. uznán vinným zločinem dle § 85 písm. a) tr. z., zrušil rozsudek v odpor vzatý a uznal obžalovaného vinným zločinem žhářství dle §§ 166 a 167 písm. b) tr. z.

D ů v o d y:

Nalézací soud, zjistiv, že obžalovaný Jan W. úmyslně zapálil ve dnech 23. a 31. prosince 1919 dva stohy slámy, z nichž v prvním, náležejícím Jiřímu B-ovi, bylo asi 200 q, v druhém, patřícím Magdaleně G-ové, pak 130 q slámy, neshledal v činu obžalovaného skutkovou podstatu zločinu žhářství ve smyslu §§ 166, 167 tr. z., na který zněla obžaloba, nýbrž uznal ho vinným pouze zločinem veřejného násilí dle § 85 a) tr. z. Zločinu žhářství neshledal soud nalézací ve zjištěném skutku proto, že jednalo se o stohy slámy jednotlivě stojící a nebezpečí dalšího rozšíření ohně nedalo se průvodním řízením prokázati, neboť, i když svědkyně Magdalena G. udala, že by byl mohl chytiti také stoh rolníka O., který se nacházel ve vzdálenosti 15 až 20 kroků, kdyby byl směr větru jiný býval, vychází prý samo sebou z výpovědi této svědkyně na jevo, že takového nebezpečí dalšího rozšíření ohně nebylo. Zmateční stížnosti státního zastupitelství, vytýkající proto rozsudku zmatečnost dle § 281 čís. 10 tr. ř., oprávněnosti upříti nelze. Skutková podstata zločinu žhářství předpokládá, by předsevzato bylo jednání, z něhož dle úkladu pachatelova má na cizím majetku vzejíti požár. Znění § 166 tr. z. tedy nevyžaduje zásadně k pojmu žhářství, by tu bylo nebezpečí dalšího rozšíření ohně s předmětu, na němž pachatel čin předsevzal, který zapálil, ač-li oheň, jenž dle úkladu pachatelova na cizím majetku vzejíti má, sám o sobě může míti ráz »požáru«. Je tudíž zkoumání otázky, zda tu bylo nebezpečí, že se oheň dále rozšíří, pouze tam na místě, kde se jedná o méně značné, o samotě stojící předměty. Za předměty takové nelze však považovati stohy o 200 a 130 q slámy, a to jednak pro značné jich rozměry, jednak ne pro značnou jich hodnotu a tedy i škodu, způsobenou jich zničením jejich vlastníky. Při úřední maximální ceně 20 K za 1 q, činila by hodnota prvního stohu 2400 K, druhého 1560 K, skutečná škoda je značně vyšší a, majíc za následek zničení značného množství předmětů velmi důležité potřeby, je pro poškozené zajisté nemálo citelna. Bez ohledu na otázku, zda v tom či onom z obou případů byl čin obžalovaného spojen s konkrétním nebezpečím dalšího rozšíření ohně čili nic, dlužno tudíž říci, že již tím, že obžalovaný každý jednotlivý z obou stohů slámy zapálil, předsevzal jednání, z něhož dle jeho úkladu na stozích těch, tedy na cizím majetku požár vzejíti měl. Jen mimochodem se podotýká, že názor zde hájený došel výrazu též ve výnose ministerstva spravedlnosti ze dne 26. září 1858 čís. 19.002, kdež se výslovně praví, že § 166 nevyžaduje k pojmu žhářství, by oheň založen byl za takových okolností, kde se mohl rozšířiti, nýbrž že může býti založen i na věci o samotě stojící. K věcem takovým ale náleží nepochybně také stohy slámy. Ostatně dlužno uvážiti, že při hořícím stohu slámy následkem přecetných a poměrně značně daleko zalétajících hořících stébel a jisker jest tu zpravidla aspoň ono abstraktní nebezpečí dalšího rozšíření ohně jmenovitě za větru a v případě požáru stohu Magdaleny G-ové jest okol-

nost, jí jako svědkyní potvrzená, jak nahoře jest citována, bezvýznamna, poněvadž není vyloučeno, že se v čas požárů směr větru změní, mnohdy i zcela obrátí tak, že by pak nebezpečí ohně, původně pro směr větru za nehrozíci považované, skutečně nastalo.

Čís. 189.

Předražování. Maximální ceny mohou býti i po jich formálním zrušení způsobilým měřítkem pro posouzení cen, krátce po jich zrušení požadovaných.

(Rozh. ze dne 15. května 1920, Kr I 91/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované Marie A. do rozsudku krajského jako lichevního soudu v Táboře ze dne 9. ledna 1920, jímž byla uznána vinnou přečinem dle § 20 č. 2 a) cís. nař. ze dne 24. března 1917 č. 131 ř. z. mimo jiné z těchto

důvodů:

Uplatňujíc zmatek dle § 281 čis. 9 a) tr. ř., shledává zmateční stížnost nesprávné právní posouzení v tom, že soud nalézací vzal za podklad svého výroku o přemrštěnosti ceny, za selata požadované a přijaté, maximální cenu 30 K za 1 kg, jakkoli v době, kdy stěžovatelka selata prodala, maximální ceny nebyly více v platnosti. Jest ovšem pravda, že ceny tyto byly nařízením vlády republiky Československé ze dne 2. června 1919 čis. 284 sb. z. a n. zrušeny. Než okolnost ta nevylučuje, by tyto maximální ceny, stanovené teprve nařízením vlády ze dne 6. března 1919 čis. 116 sb. z. a n., šetříc svěstojných průměrných cen pěstitelových, nemohly býti s hlediska § 20 cís. nař. ze dne 24. března 1917 čis. 131 ř. z. i po svém formálním zrušení způsobilým měřítkem pro posouzení cen, požadovaných tak krátce po jich zrušení. V případech, jako v tomto, kdy ceny ty byly překročeny tak křiklavě, stačí již porovnání cen požadovaných s těmito cenami ku spolehlivému zjištění, že ceny požadované byly zřejmě přemrštěné, to tím spíše, ana obžalovaná nějaké zvláštní kvality selat se nedovolávala, a při sestavení soudu lichevního již i vlastní zkušenost soudců poskytuje jim možnost, aby se spolehlivě vyslovili o zřejmé přemrštěnosti cen zboží tak běžného bez provádění zvláštních důkazů.

Čís. 190.

Padělání peněz a cenných papírů. Súčastní-li se padělání důvěrník policie, jest třeba přesně zjistiti, od kterého okamžiku přestal jednat v pouhém úmyslu usvědčiti pachatele.

(Rozh. ze dne 15. května 1920, Kr I 181/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalované Markety W. do rozsudku krajského jako výjimeč-